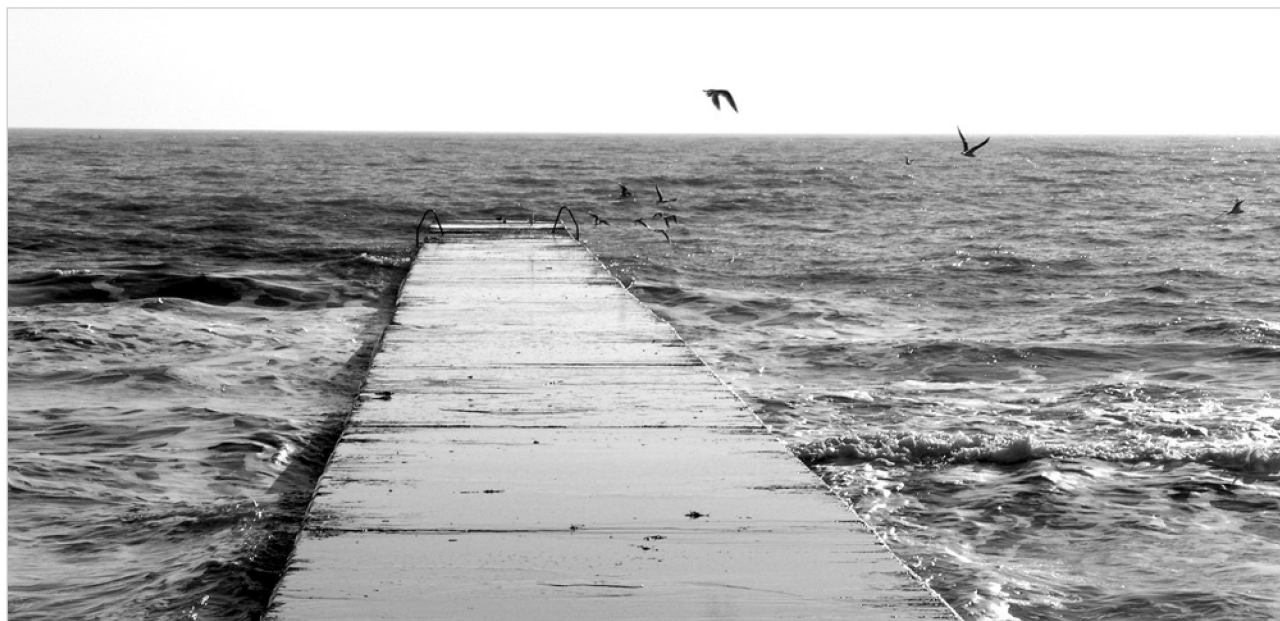

ИНФОРМАЦИЯ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

(или как да се ориентираме по-лесно в тази материя)

МИНИСТЕРСТВО НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

БЪЛГАРСКА ФОНДАЦИЯ
БИОРАЗНООБРАЗИЕ

СОФИЯ 2005

АВТОРИ

Павел Господинов
Даниела Симова
Надя Михайлова

ИЗДАНИЕ

Изданието е подготвено и се издава по проект за поддръжка и развитие на Българския СММ за 2005, изпълняван от Българска Фондация Биоразнообразие.

СЪДЪРЖАНИЕ

(I) Технологични аспекти на управлението на информацията.....	3
(II) Механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие (Български СММ).....	7
(III) Услуги, които Механизмът предоставя на национално ниво.....	11
(IV) Налична информация и структуриране на информационното пространство в областта на биологичното разнообразие в България.....	16
(V) Как работи Механизмът за обмен на информация.....	21
(VI) Включване	23
(VII) Популяризиране	24
(VIII) Партньорства.....	24
(IX) Развитие.....	25
(X) Информация за биологичното разнообразие на глобално ниво.....	27

КОНТАКТИ

СММ Звено към Национална служба за защита на природата (МОСВ)
Тел./факс: 940 66 43
Тел: 940 66 11; 940 66 74
e-mail: chmbg@moew.government.bg

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ. ВЪВЕДЕНИЕ

За какво се отнася това издание?

Това издание дава яснота за ролята на информацията в областта на опазването на биологичното разнообразие и разяснява основните организационни и технологични аспекти на Механизма за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие в България и на глобално ниво. Тя е структурирана по подобие на популярната форма от Интернет – най-често задавани въпроси (FAQ).

Кои са основните засегнати теми?

Основните теми са: (I) Технологични аспекти на управлението на информацията, (II) Механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие - СММ, (III) Услуги, които Механизма предоставя на национално ниво; (IV) Налична информация и структуриране на информационното пространство в областта на биологичното разнообразие в България; (V) Как работи Механизма за обмен на информация; (VI) Популяризиране на Механизма; (VII) Включване към Механизма за обмен на информация; (VIII) Популяризиране на Механизма; (IX) Партньорства; (X) Развитие; (XI) Информация за биологичното разнообразие на глобално ниво.

Защо това издание започва с темата за технологиите и информацията?

Опитът на екипа от последните няколко години работа по проблемите на обмена на информация в областта на биологичното разнообразие показва липсата на знания за някои основни технологични понятия и концепции. Затова решихме първо да дадем някои основни разяснения и вярваме, че това ще улесни значително разбирането на текста в изданието.

(I) ТЕХНОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ИНФОРМАЦИЯТА

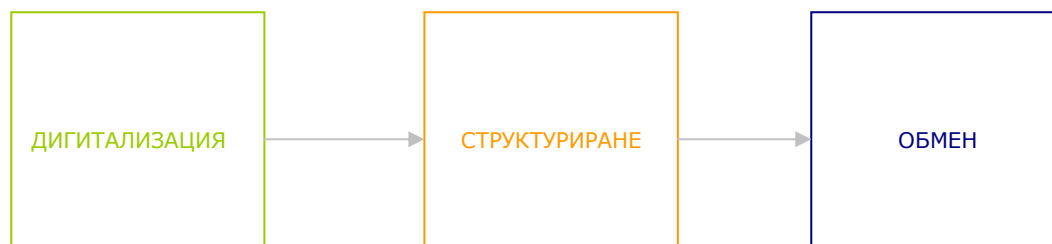
Какво представлява управлението на информацията?

Това е понятие, наложило се през последните десетилетия. То се отнася до структуриране и оптимизиране на информационните източници с цел по-удобното им използване. Друг важен аспект е все по-важното място на информацията при взимането на управленски решения в почти всяка област на човешкото развитие. Информацията става ключов елемент в процеса на взимането на решения, поради което управлението ѝ се превръща в първостепенна задача за всяка организация или институция. Ако например, Вие имате намерението или задачата да вземете някакво решение (независимо дали то е маловажно или с фундаментални последици) в областта на опазването на червеногушата гъска например, то първо Вие ще потърсите колкото се може повече информация за този защитен вид, ще я подредите и ще се опитате да я анализирате. Това ще Ви помогне да вземете адекватно решение. Днес обществото взема все повече решения за различни аспекти от своя живот следвайки именно тази най-обща схема.

Кои са основните етапи в един процес на управление на информацията?

Под управление на информацията днес се има предвид по-скоро управление на електронни източници на информация. Поради това основните етапи и стъпки при един такъв процес започват с нейното дигитализиране (I етап), последващо от нейното структуриране (II етап) и на последно място нейната съвместимост и обмен (III етап). Виж схема 1.

Схема 1

Какво е дигитализиране на информация?

Най-общо казано дигитализацията е процес на превръщането на аналогови сигнали или информация в цифрови такива. Например ако имате една статия за червеногушата гъска в някакво списание и искате да я имате в електронен вид (да я дигитализирате) то два са начините да направите това: първо може да я наберете чрез компютъра си, ползвайки специализиран софтуер за текст като например Microsoft Word; второ да я сканирате като ползвате разпознаващ софтуер за текст. Тъй като методите и разновидностите на дигитализацията като процес са много, а това не е основна тема на настоящата публикация, повече информация може да намерите на уеб адреса - <http://en.wikipedia.org/wiki/Digitization>

Какво е структуриране на информацията?

Структурирането на информацията се извършва с помощта на така наречените бази от данни, където данните се въвеждат и подреждат в определен порядък и ред. Всяка база от данни има интерфейс (прозорец) за въвеждане на данни, обработка и извеждане (визуализиране) на информация. Днес на пазара съществуват стотици различни бази от данни и още толкова фирми, които произвеждат и предоставят софтуер за тях.

Както стана ясно, етап от процеса на структуриране на информацията е нейното извеждане (визуализиране). Информацията може да бъде изведена (визуализирана) в печатен или електронен вид, включително и като интернет страница, както и в графичен вид като диаграма или таблица. Това което виждаме като информация на екрана или листа хартия може да бъде предварително програмирано да изглежда така, а може да се генерира на момента в зависимост от подадени от потребителя команди или запитвания (queries) към системата.

Въпросът за структурирането на информацията е изключително мащабен като всеки един аспект от него има стотици ако не и хиляди технологични решения и конфигурации. Тук ще се спрем само на една такава форма - системите за управление на съдържанието.

Какво е система за управление на съдържанието?

Системата за управление на съдържанието (Content Management System - CMS) позволява въвеждането, редактирането и/или изтриването на части от съдържанието на уеб сайт директно през Интернет с помощта на специално създаден административен панел, защитен с потребителско име и парола. Така подновяването на съдържанието на уеб сайта става независимо от фирма за уеб дизайн (информацията може да бъде въведена от неспециалист), от време и от местонахождение на администратора (информацията може да бъде въведена от всеки компютър с Интернет връзка). Това осигурява по-голяма независимост и възможност за своевременно актуализиране на информацията от отговорните за това лица. Всички сериозни уеб сайтове ползват една или друга разновидност на система за управление на съдържанието. Както ще стане по-ясно в хода на изложението, всички уеб сайтове към Българския СНМ също ползват такава система.

Какво е съвместимост на информацията?

Следващ етап в процеса на управление на информацията е нейният обмен. Веднъж дигитализирана, структурирана и визуализирана, информацията е удобна за ползване, но не и за претърсване и обмен. Съществуващите в момента стандарти за структуриране на информацията са толкова много, че на практика е невъзможно например една база от данни управлявана под Windows и ползваща Oracle да се съвмести със система управлявана под Linux и ползваща My SQL. Така ако имаме две такива системи, съдържащи данни за нашия пример червеногушата гъска, то визуализирането и търсенето на информация може да се ограничи единствено в рамките на отделните системи. Вие нямате възможност да търсите и в двете едновременно и да ползвате ресурсите им, за да си набавите по - пълна информация за червеногушата гъска (информацията и от двете бази данни). Така възниква необходимостта от съвместимост на данните, която от своя страна стои в основата на обмена на данни и информация. Изясняването на тези два фундаментални елемента от управлението на информацията неизменно е свързано с така наречените мета данни.

Какво са мета данните?

Метаданните са записи (текстови файлове) с описателна информация за други данни или източници на информация. С други думи мета данните са "данни за данните", описващи всеки електронен или неелектронен източник на информация по предварително установен стандарт. Това прави информацията по-лесно намеряема и съвместима с подобна информация от други системи.

Съществуват две нива на описание на информацията:

А) Семантично – на това ниво описанието на съдържанието се извършва по международно приетия стандарт Dublin Core - <http://dublincore.org/>. Някои от основните елементи на този стандарт са: заглавие на източника, автор/и, на хартиен или електроенен носител е информацията, местонахождение и така нататък, общо 15 основни общоприети елемента.

Б) Структурно – на това ниво се използва специален модел (Description Framework - RDF), който осигурява съвместимостта и еднаквостта на описанието на информацията. Това е един вид схемата, подредбата на основните елементи на описанието, тези същите 15 основни общоприети елемента, за които стана въпрос по - горе.

Образно казано мета данните могат да се сравнят с картонените картички, даващи основни сведения за книгите в традиционните библиотеки. В тези картички Вие откривате заглавието на книгата, авторите, местонахождението ѝ и други подробности - (семантичното ниво на описание). Вие също така забелязвате, че подредбата на тези елементи винаги е една и съща т.е. да речем заглавието винаги е най-отгоре, следвано от името на автор/и и т.н. (структурно ниво на описанието). Подобна логика следват и мета данните, които представляват всъщност виртуалния еквивалент на картонените картички от традиционните библиотеки. Вместо в добре познатите дървени сандъчета, виртуалните картички (мета данните) се съхраняват в бази от данни, наречени мета бази данни по подобие на обикновенните бази данни.

Мета данните увеличават възможностите за общо ползване на информационните ресурси, независимо от използваните технологии, бази данни и операционни системи и независимо от произхода на информацията.

Как се генерират мета данните?

Генерирането на мета данните става с помощта на софтуер (програми) по два основни начина:

А) Генериране на мястото където е инсталирана основната система (база данни и уеб сайт) – използват се специално разработени за всеки конкретен случай програми, които се интегрират като допълнителни модули (приложения) към основната система, която съхранява и обработва данните. Тези програми имат за задача да генерират допълнителни текстови файлове - RDF (мета данни), съдържащи основните елементи, описващи данните и източника на информация. Специализираната програма складира RDF файловете в предварително подготвената база от данни, която може както да предоставя данни на друго приложение, така и да бъде самата тя претърсвана. Така например ако в Германия и в България две независими организации са разработили големи бази от данни, със съответните към тях уеб сайтове, посветени на червеногушата гъска, като и двете са използвали специализирани модули за генериране на мета данни, то двете мета бази данни могат да обменят своите мета данни, да ги комбинират, да ги свържат, да си ги разменят и така да предоставят на потребителите и двата ресурса за претърсване. Ползата е очевидно много голяма.

Б) Другият начин е така нареченото отдалечено индексирание - в този случай генерирането на мета данни става чрез автоматично извличане на мета информация от уеб страници, които са онлайн. Това става отново с помощта на специализирана програма. За разлика от предния случай, тук тази програма е инсталирана на сървър. Тя има интерфейс за въвеждане на уеб адрес (URL), където се въвежда адресът на страницата или уеб сайта. Програмата автоматично „отива“ до сървъра, където са разположени страниците и извлича от тях необходимата информация, като при този процес се генерират текстови файлове, добре познатите ни RDF файлове. Специализираната програма складира RDF файловете в предварително подготвената мета база от данни. Ако в различни части на света различни природозащитни организации притежават уеб сайтове за червеногушата гъска то, чрез тази специализирана програма ние можем да извлечем мета данни от всички тези уеб сайтове и да предоставим информацията от тях за търсене само чрез една мета търсачка, която да преравя мета базата от данни. Така за любителите на червеногушата гъска, които трябва да вземат някакво решение, свързано с този вид или искат просто да научат колкото се може повече, ще е достатъчно да потърсят информация само чрез мета търсачката, вместо да посещават поотделно всеки уеб сайт на отделните природозащитни организации.

Как се търсят метаданни?

Както стана ясно от предните два въпроса мета данните, независимо по какъв начин се генерират се озовават най-накрая в мета база от данни. Като всяка база от данни тя може да бъде претърсвана. Това става чрез мета търсачката, която обикновено присъства там, където има такава база от данни.

(II) МЕХАНИЗЪМ ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ - СМ

Какво представлява Механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие?

Това е система за интегриране и обмен на данни и информация за биологичното разнообразие на местно, национално и глобално ниво. Основната цел на този механизъм е да подпомага техническото и научно сътрудничество между страните, както и да развива необходимата технологична мрежа и мрежата от експерти, подпомагащи взимането на управленски решения в областта на опазването на биологичното разнообразие.

Какво е Clearing-House Mechanism (СМ) и каква е връзката му с механизма за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие?

Абревиатурата СМ произхожда от английския термин Clearing-House Mechanism, който се е отнасял първоначално до финансовата сфера. Днес значението на термина е разширено и включва механизъм, който улеснява търсещите и предлагащите стоки, услуги или информация и по такъв начин свързва търсенето с предлагането. В областта на биоразнообразието, чрез Конвенцията за биологично разнообразие (КБР), терминът е станал популярен като "Механизъм за обмен на информация за биологичното разнообразие". Така, двата термина са идентични и представляват едно и също нещо.

Защо е създаден Механизъмът за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие?

За да могат да приложат Конвенцията за биологичното разнообразие, договарящите се страни имат нужда от голям обем знания, информация и технологии, много от които вече са налице. Съществува обаче голяма разлика в опита на отделните страни да управляват тази информация и технологии. Ето защо Конвенцията за биологично разнообразие е създавала Механизма за обмен на информация за биологичното разнообразие (СМ), за да се улесни достъпът до тази информация и нейният обмен за всички страни, подписали Конвенцията (в България КБР е ратифицирана на 29.02.1996 г. и в сила от 16.07.1996 г.)

Какво представлява Механизмът на глобално ниво?

Глобалният механизъм за обмен на информация е създаден от Секретариата на Конвенцията за биологично разнообразие през 1995 год., за да реализира три основни цели: 1) насърчаване и улесняване на техническото и научното сътрудничество, 2) обмен на информация и 3) развитие на мрежа.

1) Сътрудничество

Глобалният механизъм за обмен на информация цели да осигури подкрепа за тематичните и междусекторните програми на Конвенцията за биологично разнообразие, за да гарантира сътрудничеството в шест ключови сфери: средства за вземане на решение; обучение и изграждане на капацитет; научни изследвания; финансиране; обмен на технологии; обмен на информация.

Механизмът за обмен на информация също така цели увеличаване на общественото разбиране за програмите и проблемите на Конвенцията. Това става, чрез създаване на система, която е Интернет базирана.

2) Обмен на информация

Първоначално, приоритет на глобалния Механизъм е било да осигури универсален достъп до официалните документи на Конвенцията, както чрез Интернет страницата на КБР, така и на CD-ROM и в хартиен формат. Впоследствие, обхватът на достъпната информация се е разширил неимоверно. Сега потребителите могат лесно да достигнат до конкретни изследвания, национални и други доклади и инициативи и програми като Световната таксономична инициатива (Global Taxonomy Initiative), инициативите за природосъобразен туризъм и традиционните познания. Техническата и научната експертиза се популяризират чрез регистър на подбрани от съответното правителство специалисти в конкретни области.

3) Изграждане на мрежа

Механизмът играе съществена роля при свързването на експерти и подпомагане на съвместни работни програми като например инициативата за инвазивни чуждоземни видове и създаването на Механизъм за обмен на информация за биологичната сигурност в подкрепа на Протокола от Картагена.

Кои са основните характеристики на глобалния Механизъм за обмен на информация?

Глобалният Механизъм за обмен на информация е:

- съвместим с различните нива на националния капацитет;
- движен от нуждите;
- структурно децентрализиран;
- осигуряващ достъп до информацията;
- подкрепящ взимането на решения;
- създаден за общата полза на всички участници.

<http://www.biodiv.org/chm/>

Какво представлява Механизмът на национално ниво?

Българският Механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие (СНМ) е част от световната мрежа за обмен на информация (глобалния СНМ), изградена от Конвенцията за биологично разнообразие (КБР).

Задачата му е да предоставя директно или да посочи къде може да бъде намерена информация за биологичното разнообразие. Българският СММ е изграден като децентрализирана система и е ориентиран към потребителите (вж Схема 2).

СММ допринася за прилагането на Конвенцията за биологично разнообразие (КБР) в България. Национален координатор по изпълнение задълженията на страната по КБР е Министерство на околната среда и водите (МОСВ), а координатор на СММ е представител на Национална служба за защита на природата/МОСВ.

Кога е създаден Механизмът в България?

Българският СММ е създаден през периода 2001- 2003 чрез съвместен проект на Програмата на ООН за развитие (ПРООН) и Министерство на околната среда и водите (МОСВ), озаглавен "Оценка на потребностите и изграждане на Механизъм за обмен на информация за биологичното разнообразие в България" (BUL/98/G31).

Каква е организационната структура на Българския СММ?

В организационната структура на Българския СММ участват Министърът на околната среда и водите (най-високо ниво), отговарящ за стратегическите решения; на следващото ниво е Националната координационна група, включваща представители на заинтересованите институции/организации; след това - Националният координатор за СММ и на последното ниво, отговорно за всекидневната работа по координацията на Механизма - СММ звеното.

Какво представляват информационните възли?

Информационните възли са доставчици, обединяващи сходна по тип и формат информация от множество други източници. Те използват разнообразни технологии и подходи за дигитализиране, структуриране и представяне на информацията.

Кои са информационните възли към Българския СММ?

Българският СММ е организиран като мрежа от девет Информационни възела, създадени в институциите и организациите, осигуряващи информацията. Информационните възли към Българския СММ са следните:

Национална служба за защита на природата към Министерство на околната среда и водите - <http://chm.moew.government.bg/nnps/index.cfm>

Отдел Агроекология към Министерство на земеделието и горите - <http://chm.moew.government.bg/indexDetails.cfm?vID=69&vPage=1>

Национално управление по горите към Министерство на земеделието и горите - <http://new.nug.bg/>

Българска академия на науките- проект БулБиоНет - <http://www.bulbionet.org/>

Софийски университет - <http://biodiv.biofac.uni-sofia.bg/biodiv/index.php>

Информационен възел на неправителствените организации - <http://www.bluelink.net/chm/>

Парковете в България - <http://www.bg-parks.net/>

Природозащитно образование - <http://www.reednetbg.com/>

Изпълнителна агенция по околна среда - <http://chm.moew.government.bg/iaos/index.cfm>

Всяка от тези организации и институции носи отговорност за достоверността и осъвременяването на информацията, представена на съответната уеб страница.

(III) УСЛУГИ, КОИТО МЕХАНИЗМЪТ ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ ПРЕДОСТАВЯ

Какви услуги предлага Българският СНМ?

1. Портална страница посветена на биологичното разнообразие в България (СНМ Порталът)
2. Специализирани приложения към Механизма за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие:
 - база данни специалисти, институции/организации, проекти/програми в областта на биоразнообразието;
 - виртуални библиотеки за книги и публикации в областта на биологичното разнообразие;
 - защитени територии и географски информационни системи;
 - речник на термини и съкращения;
 - новинарски канал - съвместен проект с Гражданския портал за околната среда Блулинк
 - мета инструмент и мета база данни;

Какво представлява портална страница, посветена на биологичното разнообразие в България (СНМ Порталът)?

Чрез СНМ Портала се осъществява достъп до всички бази данни на Българския СНМ, до информационните възли, до стратегически и законови документи в областта на биологичното разнообразие и до всякаква друга информация в тази сфера. Основна роля на СНМ Портала е да осигури директно или да посочи къде може да бъде намерена информация за биологично разнообразие в България. Наред с достъпа, търсенето и ползването на информация, СНМ порталът осигурява платформа за всяка организация, институция и специалист, работещи в областта на биологичното разнообразие да въведат информация за собствените си дейности и по този начин да участват в обмена на информация на национално и глобално ниво.

<http://chm.moew.government.bg>
<http://chm.biodiversity.bg>

Какво представляват специализираните приложения към порталния уеб сайт?

Специализираните приложения са начин и подход за структуриране на информационното пространство в областта на биологичното разнообразие. Това са бази от данни със съответните възможности за търсене и визуализиране на информацията. Достъпът до тях става чрез порталната страница или чрез поддомейните на регистрирания от Българска фондация Биоразнообразие домейн – BIODIVERSITY.BG

Какво представлява приложението за специалисти, институции/организации, проекти/програми в областта на биоразнообразието?

Това е база данни, предлагаща търсене съответно на институция/организация, проект/програма и специалист. Съществува сложно търсене и просто търсене - по ключова дума. Освен за търсене, институциите, организациите и специалистите могат да използват възможностите на базата данни за самостоятелно въвеждане на информация за собствените си дейности и кратка характеристика на работата, приоритетите и интересите си. Тази информация се включва в базата данни и може да бъде претърсвана наред с останалата информация в уеб сайта. Така се улеснява намирането на партньори, избягването на дублиране на проекти и усилия и ефективен обмен на информация между работещите в областта на биоразнообразието.

<http://chm.moew.government.bg>

Специалисти: <http://specialists.biodiversity.bg>

Програми/проекти: <http://projects.biodiversity.bg>

Институции/организации: <http://institutions.biodiversity.bg>

Какво представлява специализираното приложение посветено на книгите и публикациите в областта на биологичното разнообразие?

Това уеб приложение представлява обща база от данни, обединяваща виртуалните библиотеки на институции и организации, разполагащи с книги, публикации и други информационни източници в областта на биологичното разнообразие. Виртуалната библиотека на дадената институция или организация е самостоятелна и може да се попълва от всеки компютър с достъп до Интернет. СНМ Звеното предоставя потребителски имена и пароли на всяка библиотека, организация или институция, проявила интерес за включване към виртуалната библиотека на СНМ.

До момента базата данни е попълнена от библиотеката на Биологическия факултет- СУ, Българо-Швейцарската програма за опазване на биоразнообразието, Група за изследване и защита на прилепите и Екологична организация Родопи.

Нейното развитие и попълване от други библиотеки, институции и организации цели базата данни да се превърне в обща дигитална библиотека на порталния СНМ уеб сайт, в която може да се търси информация за публикации в областта на биологичното разнообразие.

<http://chm.moew.government.bg> или
<http://library.biodiversity.bg>

Какво представлява специализираното приложение за защитени територии и географски информационни системи?

Това приложение има две основни части: Защитени територии в Интернет – Protected areas in Internet (PAI) и Приложение за Защитени територии и географски информационни системи в Интернет – Protected areas geographic information systems in Internet (PAGISI).

Приложението за Защитени територии в Интернет – Protected areas in Internet (PAI) се поддържа от Изпълнителната агенция по околна среда и представлява част от информационния възел на Агенцията. Приложението предоставя пълен списък на защитените територии в България, обявени по Закона за защитените територии. Има списък на защитените територии по азбучен ред, както и възможност за търсене на защитени територии по дума и категория и по дума и община. Включени са данни като наименование, местонахождение, категория, площ, документи за обявяване и обосновка за обявяване. Приложението предоставя най-актуалната възможна информация за Защитените територии в България, тъй като е свързано с официалната база от данни за Защитени територии, поддържана от Изпълнителната агенцията по околна среда към Министерството на околната среда и водите.

Приложението за Защитени територии и географски информационни системи в Интернет – Protected areas geographic information systems in Internet (PAGISI) дава възможност за визуализация и анализ на информация, свързана със защитени територии с помощта на географски информационни системи (GIS). Две са основните услуги, които предоставя това приложение: визуализация на карти и анализ на информация. Визуализацията на GIS карти през уеб браузер е нова технология, изискваща специален софтуер. Заедно с това се дава възможност за визуализиране на информация, асоциирана с всеки слой, увеличаване или намаляване на мащаба на картите и други. Изпълнението на елементарни анализи онлайн с помощта на приложението е другата важна услуга, която то предоставя. Това се постига чрез комбинирането на няколко слоя и визуализирането на резултатен слой със съответния извод. Така например на този етап приложението предоставя възможност да се визуализира зонирването на защитените територии според консервационния статус на територията. Едно от оновните предимства на това приложение е неговата връзка с централен европейски GIS сървър, който е в основата на проект за създаването на европейска карта на защитените територии. Така чрез това приложение България става част от европейската карта на защитените територии. Към момента приложението съдържа информация за парковете Пирин и Странджа. Идеята е постепенно да бъдат включени всички защитени територии, които разполагат с GIS. Приложението предоставя най-актуалната GIS информация и карти на Защитените територии, тъй като за тяхното актуализиране и поддръжка ще отговарят съответните дирекции на паркове и/или съответните административни единици.

Основни предимства на PAGISI са:

- възможност на всеки потребител с компютър и Интернет връзка да изследва GIS данни и информация за защитените територии в България;
- възможност за правене на елементарни анализи с помощта на GIS през Интернет;
- възможност за обмен на GIS информация с европейските ни партньори чрез специалната технология за мета данните и централния европейски сървър;

<http://protectedareas.biodiversity.bg>

Обединяването на двете приложения чрез една уеб страница е направено с цел улесняване на достъпа до актуална и официална информация за Защитените територии в България и с цел постигане на по - ясното структуриране на информацията, свързана с биологичното разнообразие в българското информационно пространство. Тази страница ще се разширява и допълва непрекъснато, както това се прави с двете основни приложения към нея.

Достъп до двете приложения може да се осъществи и по отделно.

Защитени територии в Интернет – Protected areas in Internet (PAI)

<http://eea.government.bg/zpo/index.jsp>

Приложение за Защитени територии и географски информационни системи в Интернет – Protected areas geographic information systems in Internet (PAGISI)

<http://gis.biodiversity.bg>

Какво представлява речникът на термините и съкращенията в областта на биологичното разнообразие?

Речникът на термините и съкращенията в областта на биоразнообразието предоставя възможност за търсене по ключова думи и по първа буква. Информацията е на български и английски език. При съставянето на терминологичния речник са използвани следните източници: Механизъм за обмен на информация за биоразнообразието на Европейската общност; Белгийски СМ и данни на Световния институт за ресурсите (World Resources Institute).

<http://chm.moew.government.bg>
<http://dictionary.biodiversity.bg>

Какво представлява новинарският канал в областта на биологичното разнообразие?

Новинарският канал е специализирано уеб приложение, съвместен проект между Фондация БлуЛинк и Български СМ. Това приложение позволява публикуване на новини от няколко източника чрез самостоятелни входни страници (с отделни потребителски имена и пароли), които се появяват едновременно на три уеб сайта – порталният уеб сайт на Българския СМ, уеб сайта на информационния възел към Фондация БлуЛинк, както и на страницата BIODIVERSITY.BG.

Към момента основен доставчик на информация е Фондация БлуЛинк, която има изградена структура за набиране на новини. Допълнително новини се доставят от Българска Фондация Биоразнообразие, както и от отговорника по съдържанието на Българския СМ. Приложението е конструирано да може да обменя новини и с международни партньори, тъй като е основано на единен стандарт за обмен на мета данни – Dublin core.

<http://chm.biodiversity.bg>
<http://www.bluelink.net>
<http://www.biodiversity.bg>

Какво представлява мета инструментът и базата данни на Българския СММ?

Това приложение служи за управление на мета данните за информацията в областта на биологичното разнообразие на национално ниво.

Основното му предназначение е да се създаде единен интерфейс за търсене на информация, публикувана в различните информационни възли и източници на информация в областта на биологичното разнообразие в България. Мета инструментът генерира мета данни по двата възможни начина (виж въпросите, описващи технологичните понятия). Приложението се състои от административен панел, от който се управлява и от публична част, която предоставя инструменти за търсене.

Потребителят може да търси мета информация по: организация/институция, език, категория, ключова дума, като това може да става поотделно или в комбинация. Така например, ако въведете ключова дума „червеногуша гъска“ то приложението ще ви върне като отговор междинни резултати с всички намерени мета данни, където се споменава думата или комбинацията от думи. В този междинен резултат ще прочетете заглавието на източника на информация, кратко резюме, както и уеб адреса на източника, така че при натискането му програмата ще ви отведе до исканата уеб страница. Колкото повече източници на информация се регистрират чрез този инструмент толкова по - богата ще бъде мета базата от данни. Огромната полза от това приложение е, че Вие не трябва да „обикаляте“ всички вероятни уеб сайтове, където може би се споменава за червеногуша гъска, за да намерите някаква информация за нея. Достатъчно е да ползвате мета търсачката. Разбира се преди да можете да търсите и съответно да намирате, някой трябва да е регистрирал и индексирал тези уеб сайтове по един от двата възможни начина. Това за момента се прави от екипа на Българския СММ но след малък обучителен курс би могло да се прави и от представители на всяка организация или институция, притежаваща информация, свързана с биологичното разнообразие.

За улеснение на потребителите опростената форма на мета търсачката от това приложение е инсталирана на началната страница на порталния уеб сайт на Българския СММ. Така посетителите на този портален уеб сайт ще могат да претърсват мета базата данни директно от там като ползват ключови думи.

Това приложение превръща Българския механизъм за обмен на данни в един от най-модерните Механизми, не само на европейско, но и на световно ниво. В това отношение националният СММ получи висока оценка от Секретариата на Конвенцията по биоразнообразието в Монреал, Канада.

<http://chm.biodiversity.bg>
<http://metadata.biodiversity.bg>

(IV) НАЛИЧНА ИНФОРМАЦИЯ И СТРУКТУРИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ПРОСТРАНСТВО В ОБЛАСТТА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В БЪЛГАРИЯ

Каква информация може да се намери към момента в Българския СММ?

Информацията, предлагана от Българския СММ е достъпна чрез порталната уеб страница за биоразнообразие. Тази информация е организирана в основни теми, целящи да обхванат разнообразни аспекти на биологичното разнообразие в страната и да улеснят потребителите в намиране на търсената от тях информация. Темите са следните:

ЗА КОНВЕНЦИЯТА: Включена е въвеждаща информация за Конвенцията за биологично разнообразие, съгласно която е установен Механизмът за обмен на информация в областта на биоразнообразието. Осигурен е достъп до ключови документи като текста на Конвенцията, Протокола от Картахена, Ръководството от Бон и др.

ЗА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО: Разделът дава представа за основните понятия в областта на биологичното разнообразие и биологичната сигурност. Специализиран речник на термините и съкращенията осигурява възможност за търсене на дефиниции на ключови думи в областта на биоразнообразието както на български, така и на английски език.

ЗА СММ: Темата предоставя информация за същността, структурата и принципите на глобалния и на българския механизми за обмен на информация. Оттук може да се прочете периодичният бюлетин на Българския СММ.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО: Разделът осигурява достъп до източници на информация и текстове на правни документи от международното, европейското и националното законодателство.

НАЦИОНАЛНИ СТРАТЕГИИ: Разделът предлага достъп до стратегически документи, разработени от Министерство на околната среда и водите и други институции и организации. Единствено тук може да бъде намерен електронният вариант на Стратегията за опазване на биологичното разнообразие в България.

БИОРАЗНООБРАЗИЕ В БЪЛГАРИЯ: Тази тема е най-обширната и включва разнообразна информация, източници и документи. Засегнати са следните области: научни данни; застрашени видове; защитени територии; взаимовръзки между биоразнообразието и горското и селското стопанство, туризма, рибните ресурси и технологиите; мониторинг на биоразнообразието и защитените територии и изграждане на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в България.

ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ - ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ – СПЕЦИАЛИСТИ: Тази тройна база данни позволява търсене съответно на проект, институция или организация и на специалист, работещ в областта на биологичното разнообразие в страната. Съществува и възможност съответните организации, институции и специалисти да въведат информация за техните дейности и проекти, на български и английски и така тази информация да бъде търсена наред с останалата.

ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ФИНАНСИРАНЕ: Разделът предлага информация за източниците на финансиране, както в България, така и в Европа и по света.

БИЗНЕС И БИОРАЗНООБРАЗИЕ: Темата предоставя информация за биологичните ресурси и тяхното разумно използване от човека като напр. биологично земеделие, устойчиво горско стопанство, рибно стопанство и екотуризъм.

ОБРАЗОВАНИЕ: Разделът осигурява информация и връзки до уеб страници, фокусирани върху средното и висше образование, образователни и помощни материали в Интернет и кампании. Оттук се осъществява достъп до базата данни, съдържаща академични програми на българските университети, които включват материя с голямо значение за изучаването, опазването и поддържането на биоразнообразието. Също така, изчерпателна информация за природозащитните програми в средните училища предлага Информационен възел "Природозащитно образование".

СЪБИТИЯ: Актуалните събития в областта на биоразнообразието, природните ресурси и тяхното опазване в България, Европа и по света са представени в тази част на Порталната уеб страница за биоразнообразие.

БИБЛИОТЕКИ: Оттук се осигурява достъп до базата данни на публикации в областта на биоразнообразието - книги, статии, периодика, доклади, публикации и издания на CD, съхранявани от организации и институции в България.

СНМ ИНИЦИАТИВИ И СНМ УСЛУГИ: Двата раздела предлагат описание на инициативите и уеб услугите на Българския механизъм за обмен на информация за биоразнообразието. Услугите са описани подробно по-горе.

МЕТА ТЪРСЕНЕ: Разделът е фокусиран върху Приложението за управление на мета данни, разработено от Българския СНМ. Осигурена е връзка до уеб страницата, визуализираща услугите на приложението. Подробно описание на приложението и мета данните може да намерите в съответния раздел на настоящото издание.

ВРЪЗКИ: Тази част от Българския портал за биоразнообразието предлага подробен списък на полезни връзки.

ИНТРАНЕТ: Вътрешната мрежа, защитена с потребителско име и парола служи за обмен на информация и документи между екипа, работещ по поддържането и развитието на Българския механизъм за обмен на информация за биоразнообразието, Националния координатор и Националната координационна група.

Така описаната информация предимно е събирана и подреждана в порталния уеб сайт на Механизма, където всяка от горе споменатите теми отговаря на раздел от основното меню. При изграждане на съдържанието на уеб страницата са следвани и насоките за развитие на националните механизми, формулирани от Световния механизъм за обмен на информация в областта на биоразнообразието и Конвенцията за биоразнообразие.

<http://chm.biodiversity.bg>
<http://chm.moew.government.bg>

За по-ефективното реализиране на основната роля на Българския СММ, а именно координиране и подобряване на достъпа до информация за биоразнообразието и на нейното търсене и обмен, бяха предприети мерки за подобряване на структурирането на информационното пространство в областта на биоразнообразието в България. Важна стъпка в тази насока бе регистрацията на името на домейн - **BIODIVERSITY.BG**

Какво е значението на домейна BIODIVERSITY.BG?

В Интернет пространството името на домейна е от изключително важно значение. Това е „входната врата“ към даден информационен ресурс. Ето защо изборът на домейн е един от важните елементи на управление на информацията в Интернет.

Българска Фондация Биоразнообразие регистрира име на домейн – BIODIVERSITY.BG. Основната цел на този домейн е да се превърне в една допълнителна „входна врата“ към огромното разнообразие от информационни ресурси и източници, засягащи биологичното разнообразие в България. Следващата основна стъпка, която беше направена е да се регистрират някои основни поддомейни, съответстващи на основните теми на биологичното разнообразие. Всеки поддомейн води към съответните отделни уеб страници, цели уеб сайтове или уеб приложения. Таблицата по-долу очертава основната схема на разпределение на информационното пространство чрез домейна BIODIVERSITY.BG и неговите поддомейни.

ПОДДОМЕЙН	КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННИЯ ИЗТОЧНИК
УЕБ САЙТОВЕ, БАЗИ ОТ ДАННИ	
http://www.biodiversity.bg	Уеб страницата представлява Интернет портал за информация в областта на биоразнообразието в България. Уеб сайтът предлага описание на поддомейните към домейн BIODIVERSITY.bg. и връзка до информацията във всеки от тях. Всеки поддомейн осигурява достъп до данни и информация в определена сфера, свързана с биоразнообразието в България. По този начин се цели по-ясното структуриране на информацията за биологичното разнообразие, нейното търсене и обмен чрез Интернет.
http://chm.biodiversity.bg	Чрез Българския портал за биоразнообразието се осъществява достъп до всички бази данни на Българския механизъм за обмен на информация в областта на биоразнообразието (СММ), до информационните възли, до стратегически и законови документи в областта на биоразнообразието и до всяка информация в тази сфера, търсена от потребителите. СММ порталът осигурява платформа за всяка организация, институция и специалист, работещи в областта на биологичното разнообразие да въведат информация за собствените си дейности и по този начин да участват в обмена на информация на национално и глобално ниво.
http://specialists.biodiversity.bg	Уеб сайтът осигурява достъп до базата данни за специалисти, работещи в областта на биоразнообразието в България. Тя е част от тройната база данни за Специалисти, Институции / Организации, Проекти / Програми, поддържана от Българския механизъм за обмен на информация в областта на биоразнообразието (СММ). Информацията в базата данни се въвежда от самите специалисти и е защитена с потребителско име и парола.

http://projects.biodiversity.bg	Базата данни за проекти/програми в областта на биоразнообразието в България дава възможност за търсене на проекти/програми в областта на биоразнообразието по изпълнител, по тема и по основен източник на финансиране. Също така съществува възможност всяка организация да попълни информацията за проектите си на български и английски език, както и да ги редактира при нужда.
http://institutions.biodiversity.bg	<p>Уеб страницата осигурява достъп до специализирано приложение, предлагащо търсене в база данни за институции и организации, работещи в областта на биоразнообразието в България. Това е третата част от общата база данни за Специалисти, Институции / Организации, Проекти / Програми.</p> <p>Съществува сложна и проста форма за търсене. Приложението предоставя възможност и за самостоятелно въвеждане на информация за дадена организация или институция за дейностите, проектите и приоритетите ѝ на работа. Тази информация се включва в базата данни и е търсена заедно с останалата.</p>
http://library.biodiversity.bg	Това уеб приложение представлява обща база от данни, обединяваща виртуалните библиотеки на институции и организации, разполагащи с книги, публикации и други информационни източници в областта на биологичното разнообразие. Виртуалната библиотека на дадената институция или организация е самостоятелна и може да се попълва от всеки компютър с достъп до Интернет.
http://business.biodiversity.bg	Информационният възел БИОРАЗНООБРАЗИЕ И БИЗНЕС е част от Българския Механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие (СНМ). Основното му предназначение е да предоставя информация, свързана с биологичните ресурси и тяхното разумно използване от човека.
http://finance.biodiversity.bg	Тази част от Порталната страница за биоразнообразие предлага подробно описание на възможностите за финансиране, както в България, така и в чужбина.
http://education.biodiversity.bg	Разработва се
http://science.biodiversity.bg	Разработва се
http://legislation.biodiversity.bg	Информацията в областта на законодателството, засягащо природните ресурси и биоразнообразието е представена в четири основни теми: конвенции за биологично разнообразие, европейско законодателство, национално законодателство и други.
http://protectedareas.biodiversity.bg	<p>Това приложение има две основни части: Защитени територии в Интернет – Protected areas in Internet (PAI) и Приложение за Защитени територии и географски информационни системи в Интернет – Protected areas geographic information systems in Internet (PAGISI).</p> <p>Обединяването на двете приложения чрез една уеб страница е направено с цел, улесняване на достъпа до актуална и официална информация за защитените територии в България и с цел постигане на по-ясното структуриране на информацията,</p>

	свързана с биологичното разнообразие в българското информационно пространство.
http://monitoring.biodiversity.bg	Този уеб сайт представя проекта "Разработване на програма за мониторинг на биологичното разнообразие и защитените територии в България".
УЕБ ПРИЛОЖЕНИЯ	
http://dictionary.biodiversity.bg	Речникът на съкращения и термини в областта на биоразнообразието предоставя възможност за търсене по ключова думи и по първа буква. Информацията е на български и английски език и е част от порталната уеб страница за биологично разнообразие в България.
http://metadata.biodiversity.bg	Това приложение служи за управление на мета данните за информацията в областта на биологичното разнообразие на национално ниво.
http://metatool.biodiversity.bg	Съществен принос на Българския СНМ към световната мрежа е разработката на системата за управление на СНМ мета данни на глобално ниво. Този програмен продукт е подобен на българския мета инструмент и мета база данни, но пригоден да се ползва от страните, имащи свои национални Механизми за обмен на информация.
http://gis.biodiversity.bg	Приложението за Защитени територии и географски информационни системи в Интернет – Protected areas geographic information systems in Internet (PAGISI) дава възможност за визуализация и анализ на информация, свързана със защитени територии с помоща на географски информационни системи (GIS).
ОРГАНИЗАЦИИ	
http://bbf.biodiversity.bg	Това е уеб сайтът на Българска Фондация Биоразнообразие (БФБ). Публикувана е информация за проекти, дейности, публикации и партньорства на БФБ.

Все пак не става ясно защо е необходима тази „втора врата“?

Още веднъж бихме искали да подчертаем, че става въпрос за допълнителна „входна врата“ към информационните ресурси, а не за паралелен или двоен Механизъм за обмен на информация. Основното предимство на това структуриране са лесно - запомнящите се имена на поддомейните и от тук улесненият достъп до информационните ресурси. Същите тези информационни източници са достъпни от порталния уеб сайт или от други уеб сайтове. Всеки от тях си има свой собствен адрес в Интернет, който често е много сложен и труден за запомняне и поради това труден за намиране. Ето защо, структурирането на информационното пространство чрез домейна BIODIVERSITY.BG и неговите поддомейни играе важна роля при осъществяването на основната роля на Механизма, а именно достъпа до и обmena на информация в областта на биологичното разнообразие.

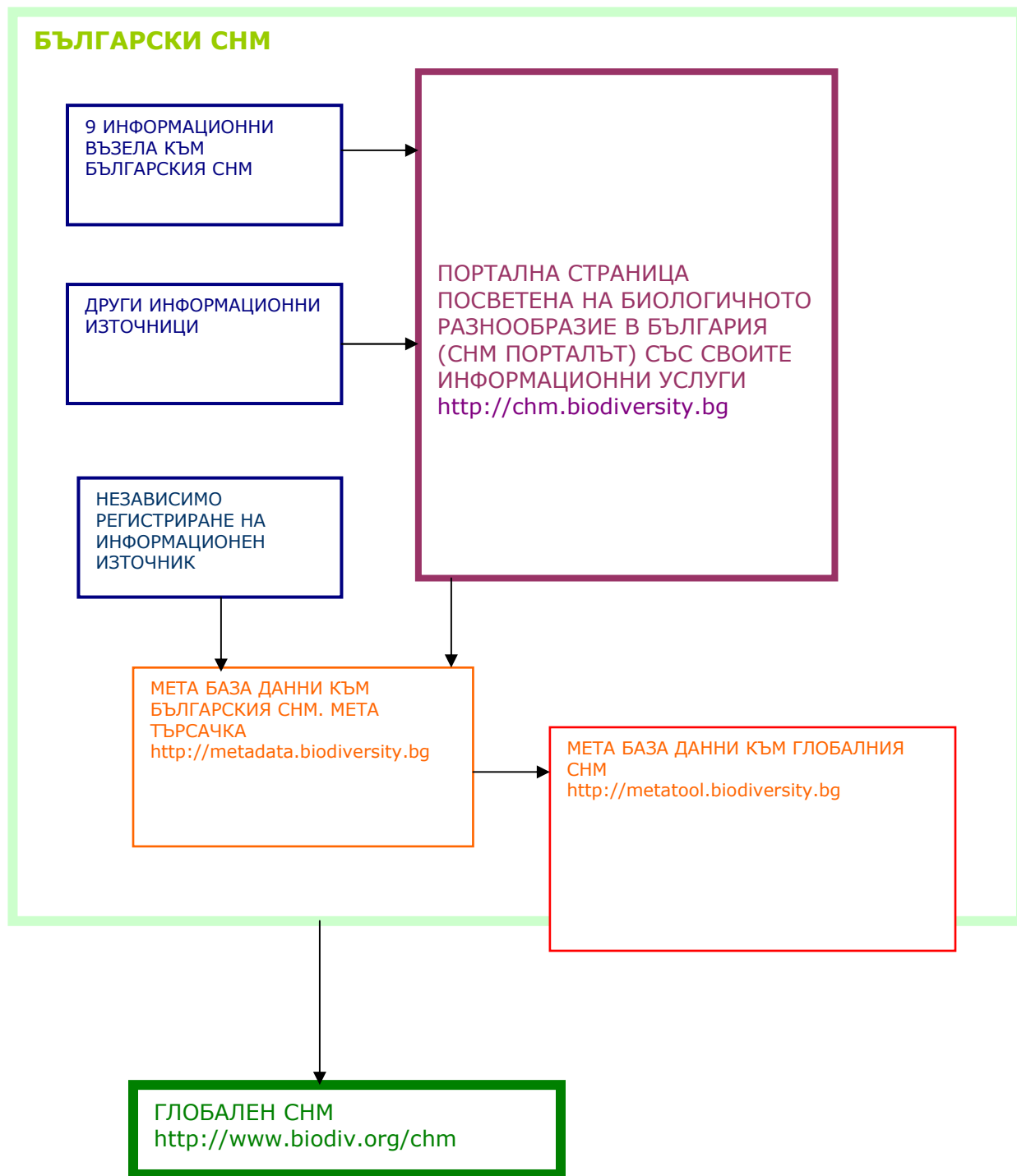
(V) КАК РАБОТИ МЕХАНИЗМЪТ ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Информацията в Българския СММ се доставя от информационните възли, разположени в различните институции и организации, както и от екипа на СММ звеното към Службата за защита на природата към МОСВ. Информацията се обобщава и структурира чрез порталния уеб сайт на Механизма, както и чрез неговите приложения, осигуряващи основните информационни услуги, които се предоставят. Информацията в порталния уеб сайт може да бъде претърсвана чрез търсачката, инсталирана на началната страница. Цялата информация от порталния уеб сайт се описва чрез мета данни, които се съхраняват в мета базата данни към Българския СММ. Така информацията е готова да бъде обменена и претърсвана.

Мета инструментът и мета базата данни на Българския СММ са следващият важен елемент от системата за обмен на информация. Това приложение служи за управление на мета данни за информация в областта на биологичното разнообразие на национално ниво. Освен от порталния уеб сайт, този инструмент може да регистрира мета данни и от всеки друг източник по двата метода за регистрация на мета данни, описани по-горе в изложението. Информацията от мета базата данни може да бъде обменена и свързвана с други подобни мета бази данни на глобално и национално ниво. Основна услуга, предоставяна от това приложение е претърсването, което се осъществява чрез мета търсачката.

Цялата мета база данни към Българския СММ е свързана с мета базата данни, структурирана да обслужва националните СММ. Това приложение би осигурило обмена на мета данни на глобално ниво в момента, когато други страни се включат към него, както и връзката на българските данни с международните. Движението на информацията в Българския СММ е обобщено чрез схемата (Схема 2) по-долу.

Схема 2

(VI) ВКЛЮЧВАНЕ КЪМ МЕХАНИЗМА ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Кой може да се включи в Българския СММ?

Българският СММ работи на принципа на децентрализирано осигуряване на информация чрез "информационни възли". Всеки притежател на информация за биологичното разнообразие може да се включи в Българския СММ, като стане доставчик на такава информация в съответствие с категориите, вида и формата, определени от СММ/КБР. Всеки доставчик на информация може да се включи директно към порталната страница или през един от информационните възли. Техническите изисквания се уточняват със СММ Звеното към Национална служба за защита на природата.

Всеки ползвател на СММ има пълен достъп до информацията, предоставяна чрез мрежата на СММ и е информиран, че нивото на достъп до информация, предоставяна от различните доставчици, се определя от самите тях.

Какви са условията за включване в Българския СММ?

- Всеки доставчик на информация е длъжен да осигури ниво, в което информацията е безплатна;
- Всеки доставчик на информация в Българския СММ единствен носи отговорност за достоверността на предоставяната от него информация;
- Всеки доставчик на информация е отговорен сам за защита на своите авторски права;
- Всеки доставчик на информация има право да определи нивата на достъп до предоставяната от него информация;
- Всеки доставчик на информация създава на собствения си уеб сайт връзка с порталната СММ страница, използвайки за целта стандартизиран символ, предоставян от СММ звеното.

Как да се включим?

Ако искате да се включите като доставчик на информация в областта на биологичното разнообразие, да създадете профил на Вашата институция или организация; имате въпроси относно създаване на автобиография на специалист към съответната база данни или искате да получите допълнително информация по въпрос, засягащ Българския СММ - свържете се със:

СММ Звено към Национална служба за защита на природата (МОСВ)

Тел./факс: 940 66 43

Тел: 940 66 11; 940 66 74

e-mail: chmbg@moew.government.bg

(VII) ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Как се рекламира ползването на услугите на механизма?

С цел популяризиране на Механизма и информиране на възможно най-широк кръг потребители, се провеждат рекламни дейности в следните насоки:

- Издаване на информационни материали: брошури и постери;
- Разпространение на бюлетин на Българския механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие;
- Провеждане на семинари за представяне на Българския механизъм за обмен на информация пред институции и организации. Наред с представянето на Механизма, семинарите целят да запознаят участниците в тях с ролята им на основни потребители и същевременно доставчици на информация и да провокират инициативността на специалистите, организациите и институциите в областта на биологичното разнообразие да участват в обмена на информация;
- Интернет маркетинг и реклама.

(VIII) ПАРТНЬОРСТВА

Как Българският СММ си взаимодейства с други подобни структури?

Българският СММ работи в партньорство с организации и структури, чиито дейности са насочени към обмен на информация за околната среда и осигуряване на достъп до тази информация, опазване на природните ресурси и биологичното разнообразие, повишаване на обществената информираност и ангажираност с проблемите на околната среда.

В основата на тези партньорства е концепцията за сътрудничество и съвместно постигане на формулираните природозащитни цели, подобряване на координацията и избягване на дублирането на усилия, средства и информация.

Кои са основните партньори на Българския СММ на национално и международно ниво?

На национално ниво основните партньори на Българския СММ са институциите и организациите, които представляват информационните възли към Механизма.

На международно ниво наши основни партньори са Секретариатът на Конвенцията за биологично разнообразие в Монреал, Канада и Механизмът за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие на Европейския съюз, управляван от Европейската агенция по околна среда. Особено място сред нашите партньори заема Белгийският СММ.

Представител на Българския СММ редовно посещава срещите на европейско и световно ниво, организирани от двете институции и представя развитието на Механизма у нас.

Има ли някакъв принос Българският СММ към развитието на глобалната СММ мрежа?

Съществен принос на Българския СММ към световната мрежа е разработката на системата за управление на СММ мета данни на глобално ниво. Този програмен продукт е подобен на българския мета инструмент и мета база данни но пригоден да се ползва от страните, имащи свои национални Механизми за обмен на информация. През март 2005 година този продукт беше представен на две конференции в Букурещ и Копенхаген, по късно беше анонсиран от Секретариатът на Конвенцията за биологично разнообразие в Монреал и се предостави за ползване чрез официалния уеб сайт на Конвенцията за биологично разнообразие - <http://www.biodiv.org/chm>

През май 2005 на среща на Групата на Латиноамериканските и Карибските държави (GRULAG) беше взето решение този програмен продукт да се използва от националните им Механизми за обмен на информация.

Към момента използването на продукта е ограничено поради факта, че повечето от страните са все още на ранен етап от разработката и развитието на своите национални Механизми за обмен на информация.

<http://metatool.biodiversity.bg>

(IX) РАЗВИТИЕ

Кои са основните приоритети в развитието на Механизма на глобално ниво?

Приоритетите в развитието на Механизма за обмен на информация, дефинирани на глобално ниво по време на седмата среща на Конференцията на страните към Конвенцията за биологично разнообразие, проведена в Куала Лумпур през февруари 2004- са в следните направления:

- Повишаване на обществената ангажираност;
- Въвличане на институциите, които притежават информация, свързана с биологичното разнообразие;
- Организация и управление: специален акцент се поставя на избирането на тематични координатори, които ще отговарят за сътрудничеството, обмена на информация и изграждането на мрежи с определена тематична насоченост, както на международно, така и на национално ниво. Акцентира се и върху развитието на регионални механизми за обмен на информация.
- Съдържание на уеб страниците на националните механизми за обмен на информация и на порталната уеб страница на глобалния СММ. Голямо внимание се обръща на съвременното техническо обезпечаване и особено на използването на стандарти за метаданни. Препоръчва се националните системи за биологично разнообразие да използват "Dublin Core" като стандарт за метаданни. Също така се предвижда да се създаде глобална мета-търсачка за биоразнообразие, която да търси в метаданните на националните механизми за обмен на информация и техните информационни възли.
- Съвместимост на информацията (интероперабилност) - поощрява се създаването на децентрализирана и интероперабилна мрежа от информационни възли, която ще гарантира, че информацията въведена в един от тези възли ще бъде незабавно достъпна и чрез останалите. Също така, се разработва речник за метаданните за всяка тематична област;
- Сътрудничество и инициативи с новите регионални и тематични механизми за обмен на информация в областта на биоразнообразието, включително и ключови международни инициативи, както и с други конвенции, свързани с опазване на биологичното разнообразие;
- Финансиране: разработват се нови механизми за финансиране на СММ дейностите чрез Глобалния фонд за околна среда (GEF).

Кои са основните приоритети в развитието на Механизма на национално ниво?

Основните приоритети на Българския СММ за периода 2005 - 2007 са отразени в приетия от Националната Координационна Група тригодишен план за развитие. Той очертава насоките за бъдещото развитие и обогатяване на Механизма като обхваща всички аспекти – организационни, информационни и технологични. Документът осигурява на хората и институциите, управляващи Българския СММ, идеи и базисна информация за разработването на конкретни предложения за проекти за финансиране на отделни дейности или групи от дейности. В резултата на това ще се подобри информационната среда за управление на данни за биоразнообразието на национално ниво.

http://chm.moew.government.bg/pdfs/CHM_development.doc

(X) ИНФОРМАЦИЯ ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ НА ГЛОБАЛНО НИВО

Кои са основните организации, занимаващи се с обмен на информация в областта на биологичното разнообразие?

1) Глобален механизъм за обмен на информация в областта на биологичното разнообразие (СНМ).

Порталната уеб страница на Глобалния СНМ за биологичното разнообразие предлага информация за ролята и функциите на механизма, наред с информация за националните координатори, връзки до уеб сайтовете на националните механизми и документи, свързани с развитието на СНМ - <http://biodiv.org/chm/>

2) Глобална информационна мрежа за биологично разнообразие (Global Biodiversity Information Facility-GBIF). Целта на мрежата е осигуряването на свободен достъп и обмен на данни и информация в областта на биологичното разнообразие (природни колекции, библиотеки и бази данни). В инициативата участват организации, които са подписали Меморандум за разбирателство и подкрепят отделните информационни звена на мрежата, осигуряващи данните - <http://www.gbif.org/>

3) Международните тематични координатори, определени от Конвенцията за биоразнообразие са:

- BirdLife International е световен алианс от организации, работещи съвместно по общи приоритети и обменящи опит и информация - <http://www.birdlife.org/>
- Глобална програма за инвазивните видове (Global Invasive Species Program-GISP). Програмата функционира като тематичен координатор към Глобалния механизъм за обмен на информация за биологичното разнообразие. Също така, чрез меморандум за сътрудничество с Конвенцията за биологично разнообразие, Програмата се ангажира с: предоставяне на информация за инвазивните чуждоземни видове на страните, подписали конвенцията, на правителствата и на широката общественост; сътрудничество в разработването на програми, насочени към предотвратяването, елиминирането и управлението на инвазивни видове; участие в Групата за управление на информация към Глобалната програма за инвазивните видове - <http://www.gisp.org/>

- Глобална таксономична инициатива. Това е междусекторна програма, чиято цел е да предостави достъп до таксономичните знания, необходими за изпълнение на Конвенцията - <http://biodiv.org/programmes/cross-cutting/taxonomy/>
 - NatureServe е неправителствена организация, работеща за осигуряване на знания, необходими за опазване на природната среда. Обхваща международна мрежа от програми, експерти и информационни центрове в САЩ, Канада и Латинска Америка - <http://www.natureserve.org/>
- 4) Международен съюз за защита на природата (IUCN). Това е най-голямата световна природозащитна мрежа от държави, правителствени и неправителствени организации, учени и експерти. Чрез комисиите си, Съюзът участва в разработването на редица програми и инициативи, включително и в областта на биологичното разнообразие - <http://www.iucn.org/>
- 5) Световен център за мониторинг на опазването на природата (World Conservation Monitoring Center- WCMC). Центърът осигурява информационни услуги в областта на опазването и устойчивото ползване на видове и екосистеми и съдейства на останалите за изграждане на собствени системи за управление на информацията. Трите организации, които са го основали са: Световният съюз за защита на природата (IUCN), Световният фонд за дава природа (WWF) и Програмата за околна среда на ООН. Уеб страницата на центъра осигурява достъп до следните бази данни, разработени от трите институции: база данни на видовете; база данни на застрашените растения ; световна база данни на защитените територии (WDPA) ; списък на ООН на защитените територии - <http://www.unep-wcmc.org/>
- 6) Информационна мрежа за биологично разнообразие - BIN 21. Уеб сайтът предлага множество услуги, включително връзки към международни организации, занимаващи се с обмен на информация в областта на биологичното разнообразие - <http://www.bdt.fat.org.br/bin21/>
- 7) Информационна система за опазване на биоразнообразието (BCIS). Системата е създадена от консорциум от десет международни конзервационни организации и програми на Световния съюз за защита на природата. Тази система е рамка, в която членуващите мрежи работят за постигането на обща цел – подкрепа на решения и дейности, щадящи околната среда чрез улесняване на достъпа до информация за биоразнообразието - <http://www.biodiversity.org/>
- 8) Интегрирана таксономична информационна система (Integrated Taxonomic Information System). Системата предлага таксономична информация за растения, животни, гъби и микроорганизми в Северна Америка и по света. Инициативата работи в партньорство с Глобалната информационна мрежа за биоразнообразие (GBIF) и Видове 2000 (Species 2000) - <http://www.itis.usda.gov/>
- 9) Международна информационна система за видове (International Species Information System). Организацията работи за опазването на видове животни чрез осигуряване на информация за 2 милиона животни в зоологически градини, аквариуми и други подобни институции по целия свят - <http://www.isis.org/>
- 10) Мрежова информационна система за бозайници (Mammal Networked Information System- MaNIS). Това е Северно-Американски проект, ориентиран към създаването на мрежа от бази данни за експонати на бозайници - <http://elib.cs.berkeley.edu/manis/>
- 11) БИОСИС (BIOSIS). БИОСИС осигурява информационни услуги, включително бази данни и информационни продукти по поръчка, насочени към глобалното академично общество в областта на природните науки - <http://www.biosis.org/>

12) Браузър за биология (BiologyBrowser), създаден от БИОСИС е уеб сайт, предлагащ информация в областта на природните науки, подходяща за използване от учени - <http://www.biologybrowser.org/>

13) Видове 2000 (Species 2000). Целта на Видове 2000 е да предостави информация за всички живи организми на Земята (животни, растения, гъби и микроорганизми) като основа за провеждане на научно-изследователска работа в областта на глобалното биоразнообразие. Видове 2000 е част от Глобалната информационна мрежа за биоразнообразието (GBIF) - <http://www.sp2000.org/>

14) Animal Info – Информация за защитени бозайници
Уеб страницата дава възможност за търсене на видове в базата данни, както и редица други информационни услуги - <http://www.animalinfo.org/>

15) ARКайв (ARKive). Инициатива за виртуална подкрепа на консервационните процеси чрез намиране, сортиране и копиране на аудио - визуални записи на животни, растеният и гъби и организирането им в мултимедийни дигитални профили - <http://www.arkive.org/>